

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (Ο.Α.Σ.Π.)

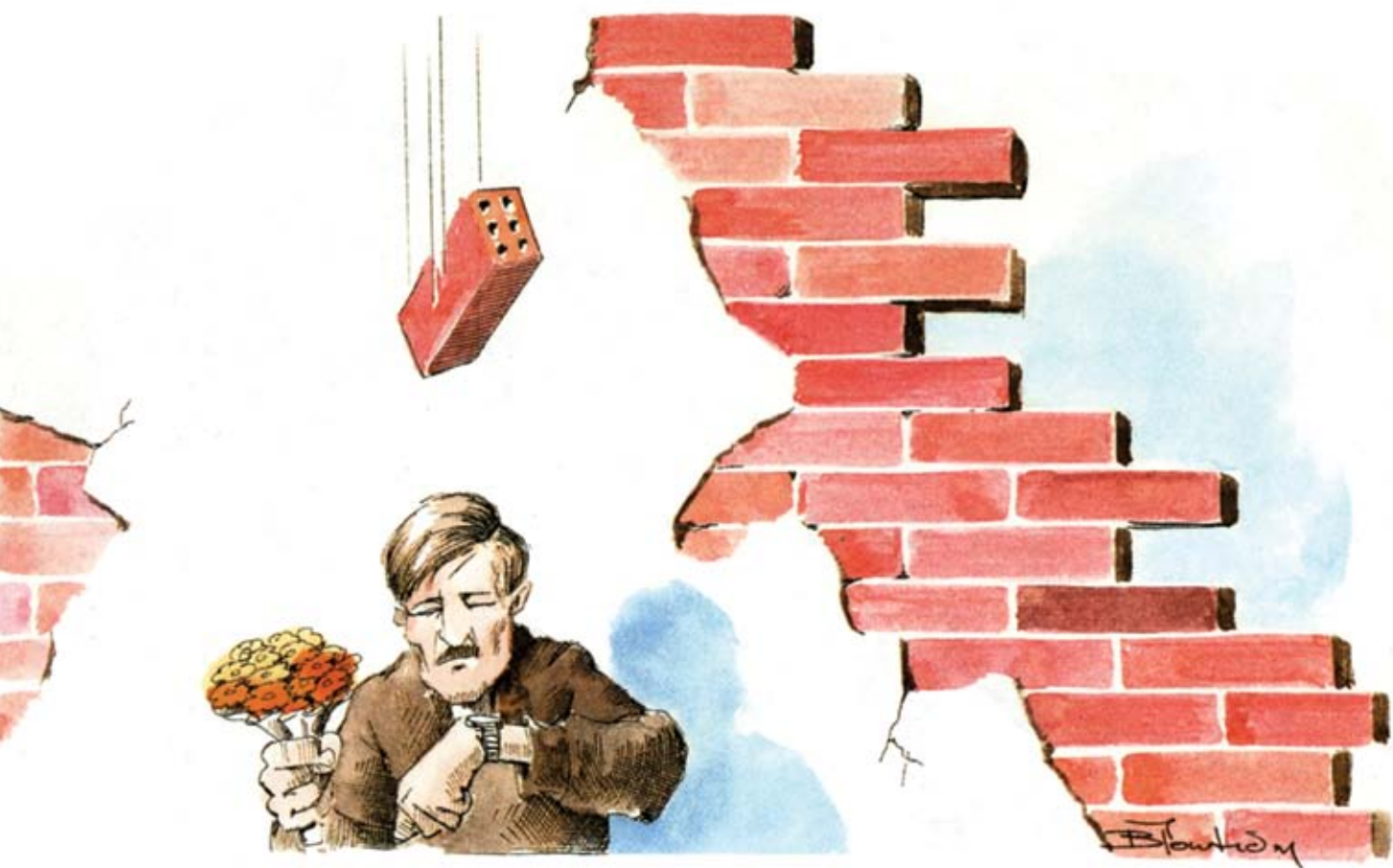
# Ο Δ Η Γ Ι Ε Σ Π Ρ Ο Σ Τ Α Σ Ι Α Σ

## Μετασεισμική Περίοδος



ΑΘΗΝΑ 2014

# Σεισμός - Ενημερωθείτε Τώρα



Μη στέκεστε κάτω από προσόψεις κτιρίων που έχουν υποστεί ζημιές.



## Σεισμός - Ενημερωθείτε Τώρα

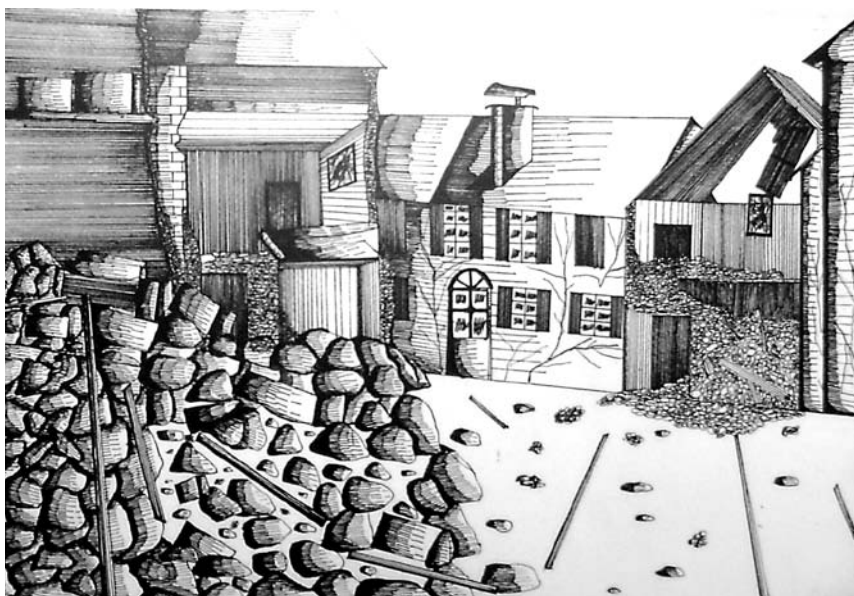
Ο σεισμός είναι ένα φυσικό φαινόμενο που πλήττει συχνά τη χώρα μας και άλλες περιοχές του πλανήτη. Η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση στην Ευρώπη και την έκτη θέση σε παγκόσμιο επίπεδο από άποψη σεισμικότητας.

Οι περισσότεροι σεισμοί που γεννιούνται στην Ελλάδα δεν προκαλούν ιδιαίτερα προβλήματα, ωστόσο μερικοί, όπως οι πρόσφατοι, είναι πολύ ισχυροί και έχουν επιπτώσεις σε εμάς τους πολίτες και στην οικονομική και κοινωνική ζωή της πληγείσας περιοχής αλλά και της χώρας, αφού οδηγούν στη διακοπή ή αναστολή βασικών κοινωνικο-οικονομικών σχέσεων και δραστηριοτήτων.

Είναι πλέον γενικά παραδεκτό ότι όλες οι κοινωνίες είναι άλλες περισσότερο και άλλες λιγότερο τρωτές στους σεισμούς, γι' αυτό άλλωστε γίνονται σε παγκόσμιο επίπεδο προσπάθειες περιορισμού των επιπτώσεων στους φυσικούς αυτούς κινδύνους μέσω της ανάπτυξης ατομικών, κοινωνικών και θεσμικών δομών.

Τη δύσκολη αυτή μετασεισμική περίοδο που διανύουμε θεωρούμε απαραίτητη την ενημέρωσή σας σχετικά με τα μέτρα προστασίας που πρέπει να λάβετε σε ατομικό και οικογενειακό επίπεδο, τις πρωτοβουλίες που μπορείτε να πάρετε για την άμβλυση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων μελών της οικογένειάς σας και κυρίως των παιδιών, καθώς και για τις ενέργειες της Πολιτείας που αφορούν στην αποκατάσταση περιοχών που έχουν πληγεί παλαιότερα από ισχυρούς σεισμούς. Για το λόγο αυτό δημιουργήθηκε το έντυπο αυτό του Ο.Α.Σ.Π.

Περισσότερες πληροφορίες για θέματα που αφορούν στο σεισμό και την προστασία μπορείτε να αναζητήσετε στο δικτυακό τόπο του Ο.Α.Σ.Π., [www.oasp.gr](http://www.oasp.gr).





## Οδηγίες Προστασίας

Όσοι από εσάς διαμένετε σε σκηνές μετά από τον ισχυρό σεισμό που έπληξε την περιοχή σας, έχετε να αντιμετωπίσετε ένα πλήθος καθημερινών προβλημάτων που αφορούν στην αλλαγή των συνθηκών διαβίωσής σας, αλλά και στην ψυχολογική σας κατάσταση που επιβαρύνεται λόγω των μετασεισμών.

Για να μπορέσει να επανέλθει η καθημερινότητα όσο το δυνατόν πιο σύντομα, σημαντικό είναι να διατηρούμε όλοι την ψυχραιμία μας, να είμαστε συνεργάσιμοι και να ακολουθούμε τις οδηγίες της Πολιτείας.

### Για την ασφάλειά σας στις σεισμόπληκτες περιοχές

#### σε εξωτερικό χώρο

- Μη χρησιμοποιείτε τα κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί ως “μη κατοικήσιμα”. Οι σεισμοί που ακολουθούν έναν ισχυρό σεισμό, μπορεί να προκαλέσουν μεγαλύτερες βλάβες στα κτίρια, ακόμα και την κατάρρευσή τους.
- Να προσέχετε όταν μετακινήστε σε εξωτερικό χώρο γιατί μετά το σεισμό υπάρχουν επικίνδυνα στοιχεία στις όψεις των κτιρίων (μαρκίζες, κεραμίδια, σπασμένα τζάμια, πινακίδες κ.ά.). Αποφεύγετε να περνάτε ή να στέκεστε κάτω από προσόψεις κτιρίων που έχουν υποστεί βλάβες από το σεισμό. Όταν διαπιστώσετε τέτοια επικίνδυνα σημεία στην πόλη θα πρέπει να ειδοποιήσετε το Δήμο.
- Μην αγγίζετε κομμένα ή πεσμένα καλώδια, ούτε αντικείμενα που ακουμπούν σε αυτά. Υπάρχει κίνδυνος ηλεκτροπληξίας.
- Να οδηγείτε προσεκτικά, γιατί τη μετασεισμική περίοδο όλοι μας είμαστε αναστατωμένοι και συχνά απρόσεκτοι. Να σταθμεύετε το αυτοκίνητό σας μακριά από προσόψεις κτιρίων, αερογέφυρες και ηλεκτροφόρα καλώδια.

#### στους καταυλισμούς

- Βοηθήστε τους συνανθρώπους σας που έχουν ανάγκη. Διευκολύνετε όσο μπορείτε τις ευάλωτες ομάδες των πολιτών που διαμένουν στον καταυλισμό σας (εγκύους, νεογνά, ΑμεΑ, υπερήλικες κ.ά.).
- Προσπαθήστε να συμμετέχετε σε δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση των παιδιών ή των ηλικιωμένων. Οι οικογένειες που έχουν ηλικιωμένα άτομα καλό είναι να φροντίζουν να μην τα αφήνουν μόνα τους για μεγάλο διάστημα.
- Φροντίστε ώστε τα μέλη της οικογένειάς σας που πάσχουν από χρόνια νοσήματα να ακο-

λουθούν την φαρμακευτική τους αγωγή και να συμβουλευούνται το θεράποντα γιατρό τους για εφαρμογή τυχόν ειδικών οδηγιών.

- Ζητήστε από τα μέλη της οικογένειάς σας να έχουν άνετο και κατάλληλο για την εποχή και τις συνθήκες διαβίωσης ντύσιμο.
- Μεριμνήστε καθημερινά για την καθαριότητα του χώρου που είναι μέσα και γύρω από τη σκηνή σας. Καθαρίστε τα ξερά χόρτα γύρω από τις σκηνές γιατί υπάρχει κίνδυνος πυρκαγιάς.

## στις σκηνές

- Προσέχετε όταν μαγειρεύετε στη σκηνή ή όταν χρησιμοποιείτε θερμάστρα για να μην προκαλέσετε πυρκαγιά.
- Να ελέγχετε συχνά την ηλεκτρική παροχή στη σκηνή σας. Μην χρησιμοποιείτε ηλεκτρικές συσκευές μεγαλύτερης ισχύος από όσο αντέχει η ηλεκτρική εγκατάσταση του καταυλισμού.
- Να πλένετε τα οικιακά σκεύη (πίατα, μαχαιροπήρουνα, ποτήρια) με καθαρό νερό.
- Ενημερώστε όλα τα μέλη της οικογένειας ότι τα χέρια πρέπει να πλένονται με άφθονο νερό και σαπούνι ιδιαίτερα πριν το φαγητό, ενώ η καθαριότητα στις τουαλέτες είναι πολύ σημαντική.
- Μην καταναλώνετε νερό από το δίκτυο ύδρευσης εάν δεν έχει ελεγχθεί μετά το σεισμό. Το εμφιαλωμένο νερό πρέπει να αποθηκεύεται σε δροσερό μέρος.
- Φροντίστε ώστε το έτοιμο φαγητό που σας διανέμεται να καταναλώνεται αμέσως μετά τη διανομή του και ότι περισσεύει να διατηρείται σε ψυγείο.
- Να πλένετε καλά τα φρούτα και τα νωπά λαχανικά πριν τα καταναλώσετε.
- Να ελέγχετε στα συσκευασμένα τρόφιμα την ημερομηνία λήξης και την εξωτερική κατάσταση της συσκευασίας.
- Τοποθετήστε τα απορρίμματα οποιασδήποτε προέλευσης σε πλαστικές σακούλες καλά κλεισμένες μέσα στον προκαθορισμένο χώρο αποκομιδής.



Μην χρησιμοποιείτε ηλεκτρικές συσκευές μεγάλης ισχύος.

# Οδηγίες Προστασίας προς Εκπαιδευτικούς

## Εάν γίνει μετασεισμός την ώρα λειτουργίας του σχολείου

### Κατά τη διάρκεια του σεισμού

- Διατηρήστε την ψυχραιμία σας. Εάν εσείς πανικοβληθείτε το ίδιο θα συμβεί και στους μαθητές σας.
- Ακολουθήστε τον προσεισμικό σχεδιασμό του σχολείου. Τα παιδιά ήδη γνωρίζουν τις ενέργειες αυτοπροστασίας σε περίπτωση σεισμού μέσω των ασκήσεων ετοιμότητας που έχετε διενεργήσει προσεισμικά.
- Μείνετε στο χώρο που βρίσκεστε. Σκύψτε, καλυφθείτε κάτω από ένα γερό έπιπλο (θρανίο ή έδρα) και κρατήστε με το χέρι σας το πόδι του. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει κατάλληλο έπιπλο σκύψτε στο μέσον του χώρου μειώνοντας όσο γίνεται το ύψος σας και προστατεύστε με τα χέρια το κεφάλι και τον αυχένα σας. Μείνετε στη θέση αυτή για όση ώρα διαρκεί ο σεισμός.

### Αμέσως μετά το σεισμό

- Εκκενώστε το σχολικό κτίριο σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- Καθοδηγήστε τους μαθητές σας στον προκαθορισμένο χώρο καταφυγής.
- Ακολουθήστε τον προσεισμικό σας σχεδιασμό και παραμείνετε στο χώρο αυτό έως ότου ενημερωθείτε για τις περαιτέρω ενέργειές σας από τους αρμόδιους φορείς.
- Εάν ανακοινωθεί διακοπή της λειτουργίας των σχολικών μονάδων από το Δήμαρχο ή τον Περιφερειάρχη, θα πρέπει να παραμείνετε στο χώρο καταφυγής έως ότου οι μαθητές σας παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.



Δρ Αναστασία Κουμούλα, Παιδοψυχίατρος, Διευθύντρια  
Τμήματος Ψυχιατρικής Παιδιών και Εφήβων  
Σισμανογλείου Νοσοκομείου. Φυλλάδιο «Σεισμοί,  
Ψυχολογικές επιπτώσεις στα παιδιά και αντιμετώπισή  
τους», Πρόγραμμα "RACCE".

## Ψυχολογικές Επιπτώσεις στα Παιδιά και Αντιμετώπισή τους

Ο σεισμός είναι ένα ξαφνικό, στρεσογόνο γεγονός που αποτελεί τραυματική εμπειρία, επειδή δεν δίνει τη δυνατότητα ψυχολογικής προετοιμασίας, μειώνει την αίσθηση του ελέγχου που μπορεί να έχει κανείς πάνω στο περιβάλλον και τη ζωή του και προξενεί έντονο φόβο και αίσθημα αβοήθητου σε παιδιά και ενήλικες, τροποποιώντας τη βιολογική και ψυχολογική τους ισορροπία.

### Αντιδράσεις των παιδιών μετά το σεισμό

Μετά το σεισμό τα παιδιά φοβούνται ότι το γεγονός αυτό θα ξανασυμβεί και θα απειλήσει τα ίδια και τα μέλη της οικογένειάς τους. Οι φόβοι αυτοί και τα δυσάρεστα συναισθήματα μπορεί να προέρχονται από τη φαντασία των παιδιών, αλλά θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από τους ενήλικες. Μερικά παιδιά μπορεί να εμφανίσουν μία συγκεκριμένη ψυχολογική διαταραχή, που είναι γνωστή ως Διαταραχή Μετατραυματικού Στρες (ΔΜΤΣ).

Εκτός από τη ΔΜΤΣ, συχνά εμφανίζονται στα παιδιά συμπτώματα κατάθλιψης. Άλλα δευτερογενή προβλήματα είναι: διαταραχές άγχους, άγχος αποχωρισμού, αποφυγή του σχολείου, ψυχοσωματικά προβλήματα και ενούρηση.

Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί είναι εκείνοι που θα είναι πιο κοντά στα παιδιά, είτε κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά από ένα σεισμό. Το σημαντικότερο ξέρουν τη συμπεριφορά και το χαρακτήρα των παιδιών πολύ καλά πριν την καταστροφή, με αποτέλεσμα να είναι σε θέση να





αναγνωρίζουν και να κατανοούν τα συναισθηματικά σημάδια μιας ψυχολογικής επιβάρυνσης και να ανταποκριθούν άμεσα με το σωστό τρόπο.

## Η στάση των γονιών

Ακόμα κι αν οι ίδιοι οι γονείς φοβούνται, όπως είναι φυσιολογικό, πρέπει να διατηρούν τον έλεγχο της κατάστασης. Όταν είναι σίγουροι ότι ο κίνδυνος έχει περάσει, πρέπει να εστιάσουν στις συναισθηματικές ανάγκες των παιδιών.

Ειδικότερα οι γονείς μετά το σεισμό μπορούν:

### στην καθημερινότητα

- Να κρατούν την οικογένεια ενωμένη όσο γίνεται περισσότερο.
- Να παροτρύνουν τα παιδιά να συμμετέχουν στις προσπάθειες που απαιτούνται για να σταθεί η οικογένεια στα πόδια της και να ζητούν τη συμμετοχή τους στην αποκατάσταση των ζημιών.
- Να ξεκινούν καινούριες ευχάριστες δραστηριότητες με όλη την οικογένεια.
- Να επανεκτιμήσουν την ετοιμότητα της οικογένειάς τους σε ότι αφορά στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.
- Να επανεκτιμήσουν ομαδικά, μετά την πάροδο κάποιου χρόνου, τι συνέβη στην οικογένεια.

### προσφέροντας ψυχολογική υποστήριξη

- Να παρουσιάζουν μία ρεαλιστική, αλλά και συνάμα διαχειρίσιμη εικόνα της καταστροφής.
- Να εξηγούν στα παιδιά με ήρεμο και σταθερό τρόπο την κατάσταση.
- Να ενθαρρύνουν τα παιδιά να εκφράσουν τους φόβους τους και να περιγράψουν τι αισθάνονται.
- Να μοιράζονται στις οικογενειακές συζητήσεις όχι μόνο τους φόβους των παιδιών, αλλά και τους δικούς τους φόβους.
- Να καθυστερούν τα παιδιά με λεπτότητα και αγάπη, μέχρι αυτά να συνειδητοποιήσουν ότι η ζωή θα ξαναγίνει φυσιολογική.
- Να διατηρούν σωματική επαφή με τα παιδιά τους, δηλαδή να τα αγκαλιάζουν και να τα ακουμπούν συχνά.
- Να είναι υποστηρικτικοί και όχι επικριτικοί στα παιδιά.
- Να δίνουν και να δέχονται υποστήριξη από τα μέλη της οικογένειας, τους φίλους και την υπόλοιπη οικογένεια.
- Να γελούν και να χρησιμοποιούν το χιούμορ.
- Να επιβεβαιώνουν και να επαινούν ο ένας τον άλλο στην οικογένεια.

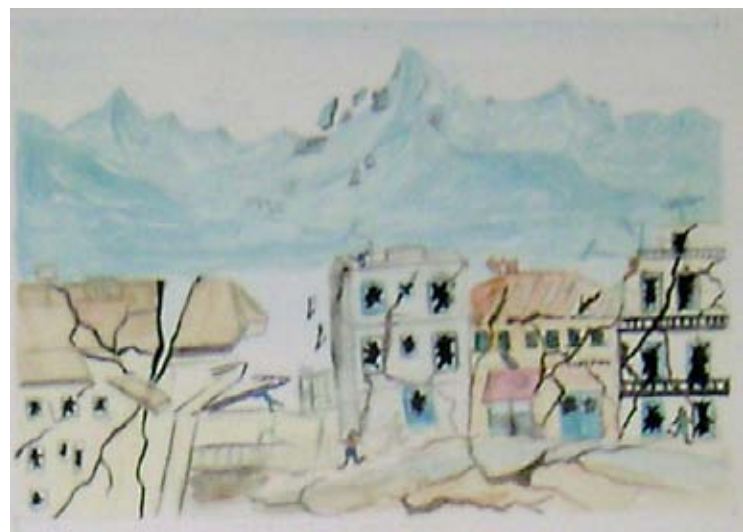


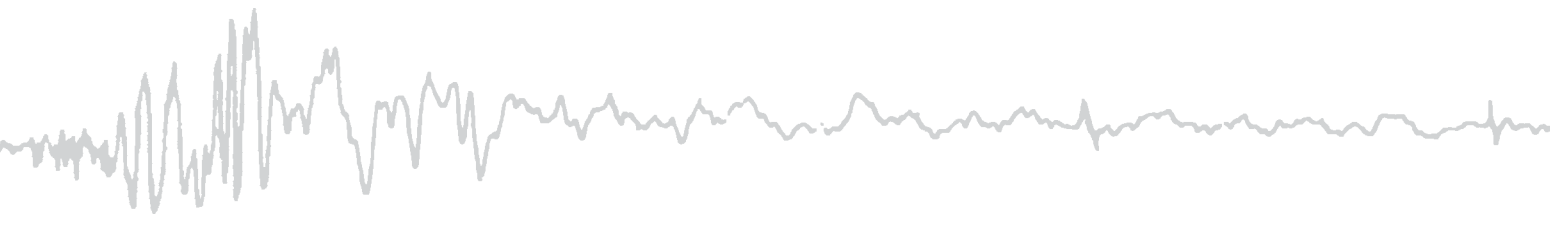
## σε πρακτικό επίπεδο

- Να μιλούν στα παιδιά για το τι πρέπει να κάνουν αν ξανασυμβεί σεισμός.
- Να διατηρούν τις σημαντικές αρχές διαπαιδαγώγησης, αλλά να είναι πιο ευέλικτοι στα λιγότερο σημαντικά ζητήματα.
- Να μένουν κοντά στα παιδιά όταν αυτά πάνε για ύπνο.
- Να απομακρύνουν τα παιδιά από την τηλεόραση.
- Να παροτρύνουν τα παιδιά να ασχοληθούν με τα μαθήματά τους και να παίξουν με τους φίλους τους.

## Αντιμετώπιση συμπτωμάτων

- Να δείχνουν κατανόηση στις παλινδρομημένες συμπεριφορές, όπως η ενούρηση και η εγκόπηση, καθώς και στις συμπεριφορές που αντιστοιχούν σε παιδιά μικρότερης ηλικίας.
- Να παρακολουθούν τα παιδιά για πονοκεφάλους, πόνους στην κοιλιά και άλλες ενοχλήσεις, επειδή πολλές φορές το άγχος εκφράζεται με σωματικά συμπτώματα.
- Να προσπαθούν να διακρίνουν και να κατανοήσουν τους παράγοντες που προκαλούν άγχη και φόβους στα παιδιά.
- Να επιτρέπουν στα παιδιά τους να «πενθήσουν» για αγαπημένα πράγματα που έχασαν εξαιτίας του σεισμού.
- Να ζητούν τη συνεργασία των δασκάλων, εάν τα παιδιά έχουν προβλήματα στο σχολείο.
- Να γνωρίζουν ότι παρόλο που οι συναισθηματικές αντιδράσεις των παιδιών δεν διαρκούν πολύ μετά την καταστροφή, υπάρχει το ενδεχόμενο μερικές εξ' αυτών να πρωτοεμφανιστούν ή να επανέλθουν μετά από μήνες.
- Να αφήνουν το χρόνο να γιατρέψει τα ψυχολογικά τραύματα.
- Να είναι πιο ανεκτικοί στα παιδιά και στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας.
- Να ζητούν οπωσδήποτε βοήθεια από ειδικούς της ψυχικής υγείας, εάν τα παιδιά δεν ανταποκρίνονται στις παρεμβάσεις των γονιών και εξακολουθούν να έχουν προβλήματα.





# Έλεγχοι Κτιρίων - Αποκατάσταση Πληγεισών Περιοχών

## Πρωτοβάθμιος και Δευτεροβάθμιος Μετασεισμικός Έλεγχος Καταλληλότητας των Κτιρίων

Μετά από έναν ισχυρό σεισμό οι συνθήκες επιβάλλουν ιδιαίτερη προσοχή και μέριμνα για την ασφάλειά μας. Το διάστημα αυτό γίνονται και αρκετοί μετασεισμοί που επιδεινώνουν την κατάσταση κάποιων σεισμόπληκτων κτιρίων.

Μία από τις πρώτες προτεραιότητες της Πολιτείας τη μετασεισμική περίοδο είναι να δρομολογήσει τη διαδικασία Μετασεισμικού Ελέγχου Καταλληλότητας των Κτιρίων.

### Πρωτοβάθμιος Μετασεισμικός Έλεγχος

Αμέσως μετά την εκδήλωση καταστροφικού σεισμού η Πολιτεία αναθέτει σε κλιμάκια μηχανικών τη διενέργεια Πρωτοβάθμιου Μετασεισμικού Ελέγχου Καταλληλότητας των Κτιρίων.

Με τον Πρωτοβάθμιο αυτό Έλεγχο τα κτίρια χαρακτηρίζονται ως:

- **Κατοικήσιμα**
- **Μη Κατοικήσιμα**

Εάν το κτίριό σας χαρακτηριστεί ως «Κατοικήσιμο» είναι κατάλληλο για χρήση.

Εάν το κτίριό σας χαρακτηριστεί ως «Μη Κατοικήσιμο» είναι προσωρινά ακατάλληλο για χρήση, και θα επανεξεταστεί κατά τη διάρκεια του Δευτεροβάθμιου Μετασεισμικού Ελέγχου.

### Δευτεροβάθμιος Μετασεισμικός Έλεγχος

Με την ολοκλήρωση του Πρωτοβάθμιου Ελέγχου ξεκινά ο Δευτεροβάθμιος και οριστικός Έλεγχος των Κτιρίων. Ο Δευτεροβάθμιος Έλεγχος πραγματοποιείται στα κτίρια τα οποία κατά τον Πρωτοβάθμιο Έλεγχο χαρακτηρίστηκαν «μη κατοικήσιμα».

Τα κτίρια σύμφωνα με το Δευτεροβάθμιο Έλεγχο κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- **Πράσινα:** Τα κτίρια αυτά έχουν ήπιες ή μηδαμινές βλάβες και μπορούν άμεσα να χρησιμοποιηθούν από τους ιδιοκτήτες ή τους ενοίκους τους.
- **Κίτρινα:** Τα κτίρια αυτά έχουν σοβαρές βλάβες αλλά είναι δυνατή η επισκευή τους. Δεν πρέπει όμως να χρησιμοποιηθούν μέχρι την πλήρη επιδιόρθωσή τους.
- **Κόκκινα – Κατεδαφιστέα:** Τα κτίρια αυτά κρίνονται ως επικινδύνως ετοιμόρροπα και πρέπει να κατεδαφιστούν.

Μη χρησιμοποιείτε τα κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί ως μη κατοικήσιμα.



## Αναδρομή στις τελευταίες δεκαετίες

Σε όλες τις περιοχές της χώρας μας που έχουν πληγεί στο παρελθόν από καταστροφικό σεισμό η Πολιτεία παρείχε καταρχήν άμεση οικονομική στήριξη στους πληγέντες, ενώ συνέδραμε οικονομικά στη στεγαστική τους αποκατάσταση καθώς και στην παραγωγική και οικονομική ανασυγκρότηση των σεισμόπληκτων περιοχών.

### Καθαράτα – 1986

Τα κυριότερα μέτρα στεγαστικής αποκατάστασης που εφάρμοσε η Πολιτεία ήταν:

- Εγκατάσταση λυόμενων οικίσκων.
- Χορήγηση άτοκων στεγαστικών δανείων.
- Χορήγηση δανείων από τράπεζες με ευνοϊκούς όρους σε επιχειρήσεις.
- Έκτακτο οικογενειακό βοήθημα.

Τα αποτελέσματα των παραπάνω ενεργειών οδήγησαν όχι μόνο στην αποκατάσταση του οικιστικού πλούτου μετά το σεισμό, αλλά και στην ανάπτυξη της περιοχής με την υλοποίη-

ση σημαντικών έργων (μεγάλοι πεζοδρομικοί άξονες, το πάρκο στη ζώνη του Νέδοντα, περιφερειακοί δακτύλιοι, βιοτεχνικό πάρκο, κ.ά).

Παράλληλα διαπιστώθηκε ότι υπήρχε η τάση να μετατραπούν οι οικισμοί προσωρινής στέγασης σε μόνιμο τρόπο στέγασης με πολλές συνέπειες για την ανασυγκρότηση της περιοχής.

### Γρεβενά και Κοζάνη – 1995

Μετά το σεισμό που έπληξε τους νομούς Γρεβενών και Κοζάνης, βασική επιδίωξη της



Να προσέχετε  
να μην  
προκαλέσετε  
πυρκαγιά.

Πολιτείας αποτέλεσε η παραμονή του πληθυσμού στους απομονωμένους και φθίνοντες οικισμούς της σεισμόπληκτης περιοχής.

Στην κατεύθυνση αυτή δόθηκε στους σεισμόπληκτους που τα κτίριά τους χαρακτηρίστηκαν «Κόκκινα» η δυνατότητα απόκτησης οριστικής στέγης επιλέγοντας μια από τις ακόλουθες δύο εναλλακτικές λύσεις:

- Ανακατασκευή της υπάρχουσας κατοικίας με δωρεάν κρατική αρωγή και άτοκο δάνειο.
- Απόκτηση προκατασκευασμένης ή κτισμένης με τυποποιημένο σχέδιο κατοικίας εμβαδού 50m<sup>2</sup> - 60m<sup>2</sup> δωρεάν.

Στους δύο νομούς κατασκευάστηκαν περίπου 4.000 τυποποιημένες κατοικίες, οπότε διευκολύνθηκαν κάποιες κατηγορίες πληγέντων (π.χ. ηλικιωμένοι) να αποκτήσουν ασφαλή κατοικία στον τόπο τους, χωρίς να χρειαστεί να αναλάβουν το βάρος δανείου και την επίβλεψη κατασκευής κατοικίας.

### **Αθήνα - 1999**

Ο σεισμός της 7ης Σεπτεμβρίου 1999 στην Αθήνα, προκάλεσε ανθρώπινες απώλειες, τραυματισμούς και μέτριες ή μεγάλες βλάβες σε περίπου 60.000 κτίρια. Η Πολιτεία εφάρμοσε μια σειρά μέτρων για την ανακούφιση των πληγέντων και τη στεγαστική τους αποκατάσταση, όπως:

- Οικονομικό βοήθημα στους πληγέντες.
- Επιδότηση ενοικίου ή συγκατοίκησης.

- Δημιουργία οικισμών προσωρινής στέγασης με λυόμενους οικίσκους.
- Οικονομική ενίσχυση με παροχή στεγαστικής συνδρομής (1/3 δωρεάν κρατική αρωγή και 2/3 άτοκο δάνειο) για την αποκατάσταση των σεισμόπληκτων κτιρίων.
- Οικονομικές ενισχύσεις σε πολίτες και σε επιχειρήσεις που επλήγησαν από το σεισμό.

Στην περιοχή του Λεκανοπεδίου δημιουργήθηκαν 112 οικισμοί προσωρινής στέγασης σε 32 Δήμους, όπου τοποθετήθηκαν 5.736 μεταφερόμενοι οικίσκοι. Την επιδότηση ενοικίου ή συγκατοίκησης έλαβαν περίπου 30.000 οικογένειες, οι οποίες στεγάστηκαν σε οικίες της επιλογής τους.

### **Ρεγκίνιο Φθιώτιδας - 2013**

Τα μέτρα για την στεγαστική αποκατάσταση των πληγέντων της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας που ανακοίνωσε η Πολιτεία ήταν:

- Δυνατότητα δωρεάν διαμονής των πληγέντων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περιοχής.
- Εγκατάσταση μικρού αριθμού μεταφερόμενων οικίσκων σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους ιδιόκτητους ή παραχωρηθέντες στους χρήστες για το σκοπό αυτό.
- Χορήγηση Στεγαστικής Συνδρομής για την ανακατασκευή ή επισκευή πληγέντων κτισμάτων ανάλογα με το χαρακτηρισμό τους (40% δωρεάν κρατική αρωγή και 60% άτοκο δάνειο).





## Θεσμικό Πλαίσιο

Τη μετασεισμική αυτή περίοδο πρέπει να γνωρίζετε επίσης τους ρόλους και τις αρμοδιότητες φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση του σεισμικού κινδύνου.

### Ενημέρωση Πληθυσμού

Ο Ο.Α.Σ.Π. είναι ο αρμόδιος φορέας για θέματα που αφορούν στο σχεδιασμό, εκπόνηση, συντονισμό και παρακολούθηση του έργου της εκπαίδευσης και ενημέρωσης του πληθυσμού και στελεχών φορέων του δημοσίου, σε θέματα σεισμικής προστασίας και αντιμετώπισης των εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από σεισμούς.

### Διακοπή της λειτουργίας των σχολικών μονάδων

Η διακοπή ή μη της λειτουργίας των σχολείων αποτελεί ευθύνη του:

α. Δημάρχου, ο οποίος σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον Περιφερειάρχη, και αν αυτό κρίνεται απαραίτητο,



εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου.

β. Περιφερειάρχη, ο οποίος δύναται σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τις κατά τόπους Δημοτικές Αρχές, να εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων λόγω έκτακτων συνθηκών στη χωρική αρμοδιότητα της Περιφέρειας.

### **Κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης**

Η Γ.Γ.Π.Π. είναι αρμόδια για την έκδοση αποφάσεων που αναφέρονται στην κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από τη Γ.Γ.Π.Π. δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργοποίηση ειδικότερων νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικών με την καταβολή αποζημιώσεων και δανείων σε πληγέντες.

### **Οριοθέτηση σεισμόπληκτων περιοχών**

Απαιτείται υποβολή σχετικού αιτήματος από την οικεία Περιφερειακή Ενότητα ή την Περιφέρεια προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για λήψη απόφασης οριοθέτησης περιοχών για την αποκατάσταση ζημιών σε κτίρια λόγω σεισμού, αφού προηγηθούν αυτοψίες που διενεργούνται από κλιμάκια μηχανικών της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή από υπαλλήλους των αρμοδίων υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, της Περιφέρειας και της Περιφερειακής ενότητας.





# Βιβλιογραφία - Πηγές

- Δανδουλάκη Μ (2007). «Σεισμός – Σωσμός» και ως πότε; Απολογισμός των πολιτικών αντισεισμικής προστασίας στην Ελλάδα κατά την περίοδο 1975 – 2005», Το αύριο εν κινδύνω, Gutenberg, σελ.159-192.
- Ιωακειμίδου Αναστασία (2008): «Σεισμός Αθήνας 1999: Κατανομή των καταστροφών - Ρυθμός Αποκατάστασης», Μεταπτυχιακή Διατριβή Ειδικεύσεως Ε.Κ.Π.Α.
- Κουμούλα Αναστασία (2013): Φυλλάδιο «Σεισμοί, Ψυχολογικές επιπτώσεις στα παιδιά και αντιμετώπισή τους», Πρόγραμμα “RACCE”
- Μουστεράκη Κ., Δανδουλάκη Μ. & Συμεωνίδης Γ. (2008): «Το πρόγραμμα στεγαστικής αποκατάστασης σεισμοπλήκτων με παροχή έτοιμων τυποποιημένων κατοικιών. Σεισμοί Γρεβενών - Κοζάνης, 1995», 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αντισεισμικής Μηχανικής & Τεχνικής Σεισμολογίας, 5-7/11/2008, Άρθρο 2076
- Ο.Α.Σ.Π. (2012): Φυλλάδιο: «Προετοιμάσου από Τώρα για το Σεισμό», των Κούρου Α., Ιωακειμίδου Α., Μώκος Β., Αθήνα, 8 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2007): Βιβλίο «Σεισμός - Η Γνώση είναι Προστασία», Β' έκδοση από την Α. Κούρου, 103 σελ. (πρώτη έκδοση το 1999 από τους: Κούρου Α., Παπαδάκης Π., Παναγιωτοπούλου Δ., Πανουτσοπούλου Μ.)
- Ο.Α.Σ.Π. (2000): Ενημερωτικό Δελτίο: «Απολογισμός δράσεων. Ένας χρόνος μετά το σεισμό της 7ης Σεπτεμβρίου 1999»
- Ο.Α.Σ.Π. (2001): Ενημερωτικό Δελτίο: «2 χρόνια μετά το σεισμό. Η ελπίδα γεννιέται ξανά. Σεισμός 7ης Σεπτεμβρίου 1999»
- Ο.Α.Σ.Π. (1999): Φυλλάδιο με τίτλο: «Ενημερωτικό δελτίο. Ειδική έκδοση για σεισμόπληκτες περιοχές», των Μ. Δανδουλάκη και Β. Ζώνη, Αθήνα, 16 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (1995): Φυλλάδιο: «Ειδική Έκδοση για τις Σεισμόπληκτες περιοχές Μάιος 1995 - Νομαρχία Γρεβενών - Νομαρχία Κοζάνης», των Μ. Δανδουλάκη και Κ. Ιωαννίδη, Αθήνα, 16 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (1987): Φυλλάδιο: «Ενημερωτικό Δελτίο Ο.Α.Σ.Π. Ιανουάριος 1987 - Κάτοικοι της Καλαμάτας: Πρέπει να ξέρετε», Αθήνα, 20 σελ.
- Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (2000): Ενημερωτικό Δελτίο: «Στεγαστική Αποκατάσταση Σεισμόπληκτων Αττικής»
- Έγγραφο 2450/9-4-2012, Γ.Γ.Π.Π.: «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση σεισμικών φαινομένων»
- Εγκύκλιος 4648/6-7-2009, Γ.Γ.Π.Π.: «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση σεισμικών φαινομένων»
- Ν. 1349/1983, Σύσταση του ΟΑΣΠ
- Ν. 2344/1995, ΦΕΚ 212/τΑ'/11-10-1995 «Οργάνωση Πολιτικής Προστασίας και άλλες διατάξεις»
- Ν. 3013/2002, ΦΕΚ 102/τΑ'/1-5-2002 «Περί αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας»
- ΥΑ 1299/2003, ΦΕΚ 423/τΒ'/10-4-2003 - Περί έγκρισης του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ»
- Ν. 3852/2010, ΦΕΚ 87/τΑ'/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης

Σκίτσα οδηγίων: Β. Παυλίδης

Σκίτσα παιδιών από Διαγωνισμό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Ο.Α.Σ.Π., με θέμα «Φυσικές Καταστροφές»:

Μ. Μανώλη εξώφυλλο και σελ. 3, Ε. Αναγνωστιάδη σελ. 6, Στ. Ζέλιος σελ. 7,

Α. Πετρίκης σελ. 8 αριστερά, Β. Βενετίδης σελ. 8 δεξιά, Α. Μιχαλοπούλου σελ. 9 πάνω,

Ζ. Μαγουλοπούλου σελ. 9 μεσαία, Ε. Βαφειάδου σελ. 9 κάτω.

Κείμενα - Επιμέλεια Εντύπου: Δρ Α. Κούρου, Α. Ιωακειμίδου

Κείμενα 4ης ενότητας: Δρ Α. Κουμούλα

Σχεδιασμός - σελιδοποίηση εντύπου: *ms design*



Οργανισμός Αντισεισμικού  
Σχεδιασμού & Προστασίας

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**  
Ξάνθου 32, Ν. Ψυχικό 154 51 – Τηλ.: 210 67 28 000, Fax: 210 67 79 561  
e-mail: [info@oasp.gr](mailto:info@oasp.gr) – [www.oasp.gr](http://www.oasp.gr)